

θερίας) Ἦπ. Διὰ τὴν σημ. πβ. καὶ τὰ παρεμφερῆ ἀρχ. Θουκ. 6,36 «ἀγαπᾶν οἶμαι αὐτοὺς ὅτι οὐχ ἡμεῖς ἐπ' ἐκείνους ἐρχόμεθα», Πλάτ. Γοργ. 483 C «ἀγαπῶσι γάρ, οἶμαι, αὐτοὶ ἂν τὸ ἴσον ἔχωσι φανλότεροι ὄντες», Λυσ. Κατὰ Ἐρατοσθ. 11 «ὁ δ' ἀγαπήσειν μ' ἔφασκεν, εἰ τὸ σῶμα σώσω». 5) Προτιμῶ Κεφαλλ. : Ἀγάπαα νὰ χάσω ὅλη μου τὴν περιουσία παρὰ νὰ πάθω αὐτό. Ἐγὼ ἀγάπαα νὰ σπάσω τὸ πόδι μου παρὰ ν' ἀκούω αὐτὰ ποῦ μοῦ λές. 6) Αἰσθάνομαι κλίσιν, ὁρεξίν πρὸς τι πρᾶγμα (α) Μετὰ ἐμφύχου ὑποκ. κοιν. καὶ Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Οἶν. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) : Ἀγαπῶ τὸ κρασί - τὸ κρέας - τὸ ψάρι - τὸ ψητό κττ. Δὲν ἀγαπῶ τὸν κόσμον - τοῖς συναναστροφές - τοὺς χοροὺς κττ. Τὸ παιδί ἀγαπᾷ τὰ γράμματα - τὴ δουλειά - τὰ παιγνίδια κττ. Ἀγαπᾷ τὰ γέλια. Τὸ γουρουνὶ ἀγαπᾷ τὴ λάσπη. Ψάρια ποῦ ἀγαποῦν τὰ γλυκὰ νερὰ κοιν. Ἀπὸ μικρὸς τὰ γάπουμουνε τὰ γράμματα Ἰων. (Κρήν.) Τὸ παιδί ἀτ' ξαί 'κ' ἀγαπᾷ τὰ γράμματα - τὸ σκολεῖον (τὸ παιδί του καθύλου δὲν ἀγαπᾷ κτλ. Τὸ 'κ' ἀγαπᾷ ἐκ τοῦ 'κὶ ἀγαπᾷ) Τραπ. Χαλδ. κ. ά. Τ' ἀγάπωμ' τὰ χωράφια (ἡγάπων τὴν γεωργίαν) Τήν. Τ' ἀηδόνη ἀγαποῦν ὅπου εἶναι νερὰ πολλὰ (βραχυλ. ἀντὶ ἀγαποῦν τὰ μέρη, ὅπου κτλ.) Κορ. Ἀτ. 2,5. || Φρ. Ἀγαπᾷ τὰ ξινὰ (ἐπὶ τοῦ ἐπιρρεποῦς εἰς τὴν σαρκικὴν ἡδονήν, τοῦ φιλέρωτος) πολλαχ. Ἀαπᾷ τὰ ξινόμηλα (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Κάμπ. Ἀγαπᾷ τὰ παρδαλὰ (συνών.) Ἦπ. Ἰαπᾷ τὰ κούμελ-λα (τὴν ἐστίαν. Ἐπὶ γέροντος ἢ ὀκνηροῦ ἀνθρώπου) Σύμ. (Συνών. φρ. κἀεταί 'ς τὰ κούμελ-λα, κυνηγᾷ τὰ κούμελ-λα). || Παροιμ. Ἀγάπαε ἡ Μάρω τὸ χορὸ κ' ἦρε καὶ ἄντρα χορευτὴ (ἐπὶ τοῦ ἀποκτήσαντος εἰς μέγαν βαθμὸν ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἐπεθύμει) Ἦπ. (β) Μετὰ ἀψύχου ὑποκ. Κορ. Ἀτ. 2,5. Λεξ. Βυζ. : Τὰ σιτάρια δὲν ἀγαποῦν τοὺς πετρώδεις τόπους Κορ. ἔνθ' ἀν. Ὁ ἔλατος κὶ ὁ πεῦκος ἀγαποῦν τοὺς ψυχροὺς καὶ χιονισμένους τόπους Βυζ. 5) Μοῦ εἶναι τι προσφιλέ, φιληδῶ τινι σύννηθ. : Ἀγαπῶ αὐτὸ τὸ ρολόι - τὸ κἀδρο, γιατί ἦταν τοῦ πατέρα μου. Ἀγαπῶ τὴν πατρίδα μου - τὸν τόπο μου - τὸ χωριό μου.

ἀγαπῶς ὁ, Ἦπ. Θήρ. Ἰος Ἰων. (Κρήν.) Κάμπ. Κύπρ. Πάρ. Τήλ. Χίος κ.ά. ἀαπῶς Κάμπ. Κύπρ. Χίος (ἐνθα καὶ ἀγαπῶς) κ.ά. ἀγαπῶ Θράκ. Κρήτ. Λέσβ. ἀγάπως Ἦπ. Θηλ. ἀγαπῶ Αἴγιν. Ἀνδρ. Βιθυν. (Κατιρ.) Θράκ. (Αἰν. Καλλιπ.) Ἰων. (Κρήν.) Κάμπ. Κρήτ. Κύπρ. Λέσβ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Παξ. Προπ. (Κύζ. Πάνορμ.) Σίφν. Τήλ. κ. ά. ἀαπῶ Κάμπ. Κύπρ. Χίος κ. ά. ἀαποῦ Λυκ. (Λιβύσσ.) ἐγαπῶ Πόντ. (Κρώμν. Χαλδ.)

Ἐκ τῆς ἰδιαζούσης εἰς ἕσμ. συντ. τοῦ ρ. ἀγαπῶ μετὰ αἰτιατ. τοῦ ἄρθρ. ἔχοντος σημ. ἀντων. ἀναφορικῆς, λ. χ. τὸν ἀγαπῶ παντρουλογοῦν κὶ ἄλλη κόρη τοῦ δίνουν Ἰων. (Κρήν.), τὴν ἀγαπῶ ἀγαποῦν πολλοί, τὴν θέλω θέλουν οὗλοι ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,589, ἐμάεψαν τὴν ἐγαπῶ κ' ἐπῆραν τὴν ἀν θέλω Πόντ. (Κρώμν.), τὴν ἐγαπῶ φορεῖ σακκίν, τὴν ἀν 'κὶ θέλω ροῦχον αὐτόθ. κτλ., αἱ αἰτιατ. τὸν ἀγαπῶ, τὴν ἀγαπῶ (ἐκεῖνον τὸν ὅποιον ἀγαπῶ, ἐκεῖνην ἢ ἐκεῖνη τὴν ὁποίαν ἀγαπῶ) ἐγιναν αἰτία νὰ λεχθῇ ἀναλογικ. ὁ ἀγαπῶς καὶ θηλ. ἡ ἀγαπῶ. Ἦ συντ. αὕτη ἤδη ἀπὸ τοῦ 15^{ου} αἰῶνος. Πβ. ELeGrand Chansons 36 «ἀπάντησα τὴν ἀγαπῶ ἀπὸ λουτρὸν λουσμένη». Τοῦ τύπ. ἀγάπως ὁ ἀναβιβασμὸς τοῦ τόνου ὀφείλεται εἰς τε τὸν μετρικὸν τονισμὸν καὶ τὴν ἀναλογικ. ἐπίδρασιν τοῦ συνων. ἀγάπη.

Ἐραστής σύννηθ. καὶ Πόντ. (Κρώμν. Χαλδ.) : Ἡ ἀαπῶ ἐκαμέν μου πολ-λὰ βάσανα Κύπρ. || Ἀσμ.

Ἀπέστειλέ μ' ἡ μάνα μου 'ς τὸ κάτω μας ἀμπέλι
νὰ κόψω μῆλα δώδεκα, κυδῶνια δεκαπέντε,
ἀπάντησέ μ' ὁ ἀγαπῶς καὶ πῆρε μου τὰ πέντε

Χίος

Ἀγάπως μου παντρεύεται κὶ ἄλλη γυναῖκα παίρνει
κ' εἶπε μου, ἂν ὀρέγωμαι, νὰ πάω καὶ 'ς τὸ γάμο

Ἦπ.

Ἀγάλη ἀγάλη σύρομαι 'πὼς σύρεται τὸ φίδι,
νὰ μὴ τὸ μάθῃ ἡ ἀγαπῶ καὶ σηκωθῇ καὶ φύγῃ

Αἴγιν.

Τῆς ἔλεγα τῆς ἀγαπῶς ψηλὰ νὰ μ' ἀνεβάσῃ
κ' ἐκεῖνη ξύλα καὶ κλαδιά μαζεῖ νὰ μὲ κάψῃ

Κύζ.

Χωρὶς ἀγέρα τὰ βουνά, χωρὶς νερὸ τὸ ψάρι,
χωρὶς ἐμένα ὁ ἀγαπῶς τ' εἶν' ποῦ μπορεῖ νὰ κάμῃ ;

Τήλ.

Βρίσκω τὸν πρῶτο μ' ἀγαπῶ 'ς τὰ ρόδα κ' ἡκοιμούνται

Θήρ. Συνών. ἀγαπητικός, καλός. Τὸ θηλ. Ἀγαπῶ
ὄν. κύριον Θράκ. (Σηλυβρ.) Πβ. ἀγαπᾷς, πολυαγαπῶς.

ἀγάρα ἡ, Ζάκ.

Ἰταλ. *agara*.

Ἐρις, φιλονικία διαρκῆς, ἔχθρα : Ἐχουν ἀνάμεσόν τους
ἀγάρα. || Φρ. Πιάνω ἀγάρα (ἀρχίζω νὰ φιλονικῶ).

ἄγαρβα ἐπίρρ. σύννηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγαρβος.

1) Ἀνεπιτηδεῖως, ἀδεξίως σύννηθ. : Ἀγαρβα τὰ κατάφερε
(διεχειρίσθη ἀδεξίως τὴν υπόθεσιν, ἣν ἀνέλαβε). Τὰ 'πε
ἀγαρβα. 2) Διὰ τρόπου ἀκαλαισθήτου σύννηθ. : Περιπα-
τεῖ ἀγαρβα.

ἀγαρβιά ἡ, Ἀνδρ. Σίφν. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγαρβος.

Ἐλλειψὶς εὐρυθμίας, χάριτος καὶ κομψότητος. Συνών.
ἀγαρβοσύνη.

ἀγαρβοκαμωμένος ἐπίθ. Σῦρ. (Ἐρμούπ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἄγαρβα καὶ τοῦ καμωμένος μετοχ.
τοῦ ρ. κάνω.

Ὁ μὴ ἔχων ἀρμονικὴν συμμετρίαν εἰς τὴν διάπλασιν
τοῦ σώματος : Εἶναι ἀγαρβοκαμωμένος. Συνών. ἄγαρβος 1,
ἀγαρβοφτεῖαγμένος, ἀσουλούπωτος, κακοφτεῖα-
γμένος, χοντροκαμωμένος.

ἀγαρβόκορμος τό, Σῦρ. (Ἐρμούπ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγαρβος καὶ τοῦ οὗς. κορμί.

Κυρίως σῶμα, τοῦ ὁποίου τὰ μέλη δὲν ἔχουν κανονικὰς
καὶ συμμετρικὰς ἀναλογίας ἔνθ' ἀν. : Εἶναι ἓνα ἀγαρβόκορμο!
(ἐπὶ ἀκόμψου ἀνθρώπου) Ἐρμούπ. Συνών. φρ. κορμί
ἄγαρβο, κορμί κακοφτεῖαγμένο.

ἀγαρβονοικοκύρις ὁ, ἀμάρτ. ἀγαρβονοικοκυῖρις
Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγαρβος καὶ τοῦ οὗς. νοικοκύρις.

Ἀπειρος, ἀδέξιος οἰκοδεσπότης.

ἄγαρβος ἐπίθ. σύννηθ. ἄγαρβος Β.Εῦβ. Λέσβ. Σάμ.
κ. ά. ἄγαρβος Τήν.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὗς. γάρβος.

1) Ὁ μὴ ἔχων κανονικὴν ἀναλογίαν τῶν διαστάσεων, ἀσύμμετρος, ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων σύνηθ. : Ἄγαρδος ἄντρας - ἄνθρωπος. Ἄγαρδη γυναικα. Ἄγαρδο κορμί - πόδι - χέρι κττ. Σπίτι ἄγαρδο. Φόρεμα ἄγαρδο. Ἄγαρδα παπούτσια σύνηθ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγαρδοκαμωμένος.

β) Δυσειδής, δύσμορφος Σίφν. : Τέτοιος ἄγαρδος ἄνθρωπος! Συνών. ἄσκημομούρης, ἄσκημος. 2) Ἄχαρις, ἐπὶ λόγου Παξ. Σίφν. : Κουβέντες ἄγαρδες Σίφν. Αὐτὸς εἶν' ἓνας κακομοίρης, ἄνοστος, ἄγαρδος ἄνθρωπος, ποῦ δὲν ἔχει οὔτε νόστος οὔτε κῶστος (οὔτε νοστιμάδα οὔτε κάμμιαν ἀξίαν) Παξ. Συνών. ἄνοστος, σαχλός. 3) Ὁ στερούμενος καλῶν τρόπων ἐν τῇ πρὸς τοὺς ἄλλους συμπεριφορᾷ, ἀγροίκος, ἄξεστος, σκαιὸς Πελοπν. (Ἀρκαδ. Ἡλ. Καλάβρυτ. κ.ά.)

ἀγαρβοσύνη ἡ, Κυκλ. Κωνπλ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγαρδος.

Ἐλλειψις χάριτος καὶ κομψότητος ἐνθ' ἄν. : Ἐχει ἀπάνω της μὲ ἀγαρβοσύνη ποῦ νὰ τὴν βλέπης καὶ νὰ ξερῆς! Κυκλ. Συνών. ἀγαρδιά.

ἀγαρβοφτειαγμένος ἐπιθ. Πελοπν. (Αἴγ. κ.ά.) ἀγαρβοφτειασμένος Πελοπν. (Αἴγ.) Σῦρ. (Ἑρμούπ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἄγαρδα καὶ τοῦ φτειαγμένος μετοχ. τοῦ ρ. φτειάνω.

Ὁ μὴ ἔχων συμμετρίαν καὶ χάριν εἰς τὴν διάπλασιν τοῦ σώματος. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγαρδοκαμωμένος.

Ἀγαρηνὸς ὁ, Ἡπ. (Τσαμαντ.) Κάλυμν. Κῶς Πελοπν. (Λακων.) κ.ά. — ΔΣολωμ. 59 (ἐκδ. 1859) ΑΠαπαδιαμ. Τὰ μετὰ θάνατ. 28 Ἀγαρ' νὸς Ἡπ. Θράκ. (Ἀδριανούπ.) κ.ά. Ἀγαρᾶνὸς Πόντ. (Κερασ.) Ἀγαρενὸς Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)

Τὸ μεσν. ὄν. Ἀγαρηνὸς ἐκ τοῦ Σημιτ. Ἀγαρ.

1) Μουσουλμάνος, Τοῦρκος (κυρίως Ἀγαρηνοὶ εἶναι οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰσμαὴλ υἱοῦ τῆς Ἀγαρ ἐκ τοῦ πατριάρχου τῶν Ἑβραίων Ἀβραάμ, ὡς τοιοῦτοι δὲ νομίζονται οἱ Ἀραβες, συνεκδ. δὲ ὠνομάσθησαν οὕτως ὅλοι οἱ Μουσουλμανικοὶ λαοὶ ὡς ἔχοντες τὴν αὐτὴν πρὸς τοὺς Ἀραβας θρησκείαν. Περὶ τῆς Ἀγαρ ἰδ. Π. Δ. Γένεσ. 16, 1-16) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Κάλυμν. Κῶς Πελοπν. (Λακων.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) : Φρ. Σκύλλε Ἀγαρηνέ! (ὑβρις) Κάλυμν. Βρὲ Ἀγαρηνέ! (ὑβρις) Λακων. Νὰ σὲ πνίξῃ τὸ σκοινὶ τ' Ἀγαρηνοῦ! (ἀρά) Κῶς Νὰ σὲ κάψ' ἡ φωτιά τ' Ἀγαρηνοῦ! αὐτόθ. || Ἀσμ.

Ἀρ' ὁ κοντὸν ὁ Θόδωρον π' εἶδ' ἔμορφον νυφίτσαν,
ἐλέπ' ν' αἶτεν Ἀγαρηνοί, ζελεύ' ν' αἶτεν οἱ Τοῦρκοι

(λοιπὸν ὁ κοντὸς Θόδωρος, ὅστις ἔχει ὠραίαν νύμφην, τὴν βλέπουν οἱ Ἀγαρηνοί, τὴν ζηλεύουν οἱ Τοῦρκοι. Τὸ Ἀγαρηνοὶ καὶ Τοῦρκοι εἶναι ταυτόσημα) Χαλδ. Συνών. Σαρακηνός. 2) Μεταφ. ἄπιστος, αἰμοβόρος, κακοῦργος Ἡπ. Κάλυμν. κ.ά. 3) Τὸ οὐδ. ἐπιθετικ., Μουσουλμανικόν, Τουρκικόν Ἡπ. (Τσαμαντ.) Πόντ. (Κερασ.) κ.ά. — ΔΣολωμ. ἐνθ' ἄν. ΑΠαπαδιαμ. ἐνθ' ἄν. : Ψωμί Ἀγαρηνὸ (τὸ ὑπὸ Τούρκου παρασκευαζόμενον, τὸ ὁποῖον νομίζεται ὡς μεμολυσμένον καὶ δὴ δύσοσμον) Τσαμαντ. Ἀγαρηνὸ σκυλλὶ ΑΠαπαδιαμ. ἐνθ' ἄν. || Ἀσμ.

Ἐναν Ἀγαρᾶνὸν παιδὶν ἐξέβεν κ' ἐκαυδέθεν

(ἐν παιδίον Ἀγαρηνὸν ἐβγήκεν εἰς τὸ μέσον καὶ ἐκαυχήθη. Ἀξία παρατηρήσεως ἡ χρῆσις τοῦ ἐπιθ. πρὸς δῆλωση ἐθνικότητος) Κερασ. — Ποίημ.

Γιατὶ ἀλλεῶς θενὰ βρεθῆτε | ἢ μὲ ξένο βασιλεῖα
ἢ θὰ καταφανισθῆτε | ἀπὸ χέρι Ἀγαρηνὰ

ΔΣολωμ. ἐνθ' ἄν.

ἀγάριστος ἐπιθ. Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. γαρίζω.

Ἐκεῖνος, ὅστις δὲν ἐκουράσθη νὰ φωνάζῃ, ἢ οὔτινος ἢ φωνὴ δὲν κατέστη βραχνὴ ἐκ τῆς κραυγῆς.

ἀγαρνίριστος ἐπιθ. Ἀθῆν. Παξ. Σῦρ. (Ἑρμούπ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. γαρνιρίζω.

1) Ὁ μὴ γαρνιρισμένος, ἥτοι ὁ μὴ κεκοσμημένος διὰ γαρνιτούρας, δηλ. κορδελλῶν, δαντελλῶν, πτερῶν, ἀνθέων κττ. ἐπιρραπτομένων ἐπὶ γυναικείων ἐνδυμάτων καὶ πῖλων Ἀθῆν. Παξ. Σῦρ. (Ἑρμούπ.) κ.ά. : Καπέλλο ἀγαρνίριστο Ἀθῆν. Ἑρμούπ. Ρόμπα ἀγαρνίριστη Ἀθῆν. Ἑρμούπ. 2) Ὁ μὴ συμπεληρωμένος διὰ γαρνιτούρας, ἥτοι προσθέτου ἐδέσματος ἐκ βραστῶν κρομμύων, γεωμήλων, μαϊντανοῦ, ψῶν κττ., ἐπὶ φαγητοῦ Ἀθῆν. Παξ. Σῦρ. (Ἑρμούπ.) κ.ά. Ψάρι - ψητὸ ἀγαρνίριστο Ἀθῆν. Ἑρμούπ.

ἀγᾶς ὁ, κοιν. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἀᾶς Λυκ. (Λιβύσσ.) Θηλ. ἀγάδαινα Μεγίστ. ἀγάινα Κάλυμν. ἀγαδίνα Λέσβ. ἀγαῖνα Κάλυμν.

Τουρκ. αḡa = κύριος, ἀρχηγός, διοικητής.

1) Ἀρχων, πρόκριτος κοινότητος κοιν. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) : Φρ. Περνᾶ σὰν ἀγᾶς (ἐπὶ τοῦ ζῶντος πλουσιοπαρόχως) Κρήτ. κ.ά. Ἐφαγα σὰν ἀγᾶς (ἔφαγα τροφήν καὶ πολλὴν καὶ καλὴν) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Κάθιτι σὰν ἀγᾶς (ἐπὶ τοῦ ζῶντος ἀέργως, διότι διὰ τοὺς ἀγᾶδες εἰργάζοντο οἱ Χριστιανοὶ) αὐτόθ. || Παροιμ. Ἀγᾶς μιλάει, γαῖδουρι κλάνει (ἐπὶ τοῦ μὴ σεβομένου τοὺς ἀνωτέρους του) Πελοπν. (Μάν.) Δ' λένου σὰ σκλάβους κὶ τρώου σὰν ἀγᾶς (ἐπὶ τοῦ ἐργαζομένου ὑπερβολικῶς καὶ οὐδόλως φειδομένου διὰ τὴν καλὴν καὶ πλουσίαν διατροφήν του) Στερελλ. (Ἀκαρναν.) Κατὰ τὸν ἀγᾶ καὶ τὸ πισκέσι (ἀνάλογος πρὸς τὴν ἀξίαν τινὸς εἶναι καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν συμπεριφορὰ) Στερελλ. (Θῆβ.) Κ' ἰβὼ μὴ τὸν ἀᾶν μλοῦ κι ἀποῦ τὸν σακκούλλιν του γμίν-νου (καὶ ἐγὼ μὲ τὸν ἀγᾶν ὁμιλῶ καὶ ἀπὸ τὸ σακκούλλι του γεμίζω. Ἐπὶ τοῦ καυχωμένου ὅτι ἔχει ἰσχυροὺς προστάτας) Λιβύσσ. — Γνωμ.

Γέροι θέλουν χαϊδέματα, ἀγᾶδες θέλουν ἄσπρα

(πρέπει νὰ δεκάσῃ τις τοὺς ἰσχυροὺς διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τι) Πελοπν. (Γορτυν.) Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Θῆρ. ἐμπροθέτως δὲ 'ς τ' Ἀγᾶ τοπων. Κρήτ. (Βιάνν.), 'ς τ' Ἀγᾶ τοῦ λάκκου Θεσσ.

β) Ἀπόλυτος κύριος καὶ ἐξουσιαστής τινος Κρήτ. : Στὸ πρᾶμα μου εἶμαι ἀγᾶς. 2) Τίτλος τιμητικὸς ἐπιτασσόμενος κατὰ τὴν Τουρκικὴν σύντ. τοῦ κυρίου ὄν. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) : Ὁ Γεώρ' ἀγᾶς, ὁ Γιάνν' ἀγᾶς κτλ. (ἐκ τῆς κλητ. Γεώρ' ἀγᾶ, Γιάνν' ἀγᾶ, ἀντὶ Γεώρτς ἀγᾶς, Γιάνντς ἀγᾶς) Χαλδ. 3) Συνεκδ. Τοῦρκος Κρήτ. Πελοπν. (Λάστ.) κ.ά.

ἀγατζίου Τσακων.

Κατὰ Μδέφνερ Λεξ. ἐξ ἀρχ. *aṡa tiáw.

Ἀποκάμνω ἐξ ὑπερβολικῆς δίψης : Ἀγατζᾶκα, ἐτσεράτε ἂ γροῦσσα μι - τὸ τοῦμα μι (ἀπέκαμνω, ἐξηράνθη ἡ γλῶσσα μου - τὸ στόμα μου).

